

PEDER LINNET-JEPSEN
26. februar 1921 – 19. november 1979

PEDER LINNET-JEPSEN

26. februar 1921-19. november 1979.

Peder Linnet-Jepsen blev født i Rørkær ved Tønder som yngste søn af gårdejer Mathias Jepsen. Han følte sig hele sit liv stærkt knyttet til Sønderjylland og vaklede i sine yngste kandidatår mellem Sønderjylland og Århus som arbejdssted. Han fortrød ikke senere, at han havde valgt Århus; men han talte tit om Sønderjylland, og han vendte til sidst endeligt tilbage dertil, da han blev begravet på Hostrup Kirkegård ved Tønder.

Linnet-Jepsen blev student fra Tønder Statsskole i 1939 og begyndte sit medicinske studium på Aarhus Universitet netop på det tidspunkt, hvor den anden verdenskrig brød ud, og den gamle kamp mellem dansk og tysk i grænselandet blev skærpet. Det trak i ham. Skulle han tage hjem og være med i kampen derhjemme, eller skulle han blive ved studiet? Han valgte at blive.

Efter kantussen året efter studentereksamen flyttede han ind i Kollegium 2 i parken. Studentertallet i Århus var ikke stort dengang; man kendte hinanden og havde også på grund af besættelsestidens indskrænkninger meget samkvem. Linnet-Jepsen blev valgt ind i Studenterrådet og var dets formand i 1943-44.

I 1943 beslaglagde Gestapo parkkollegierne, og studenterne måtte flytte ud. En række århusianske hjem åbnede sig gæstfrit for dem, og Linnet-Jepsen flyttede sammen med sin gode ven Aksel Kolstrup ind hos bankdirektør Niels Jensen i Risskov (»Bank-Niels«), der var formand for kollegiebestyrelsen og for universitetsbestyrelsens byggeudvalg. Han havde i mange år været Aarhus Universitet en energisk støtte. Måske var Niels Jensens entusiasme for Aarhus Universitet med til at inspirere Linnet-Jepsen til hans egen senere indsats for universitetet. Der opstod i hvert fald et personligt venskabsforhold mellem ham og Inger og Niels Jensen.

Undervisningen ved det medicinske fakultet i Århus strakte sig dengang kun til og med 2den dels 3die semester, hvorefter medicinerne måtte afslutte studiet i København. Linnet-Jepsen blev kandidat fra København i juni 1947 med præ.

Efter eksamen vendte han tilbage til Århus til turnustjeneste på Århus Amtssygehus under Aage Th. B. Jakobsen og Fabricius Møller. 1949 besvarede han Aarhus Universitets prisopgave i klinisk medicin fra Jakobsens afdeling om en afgrænsning af begrebet colitis chronica og blev herfor belønnet med universitetets guldmedalje.

Hans uddannelse foregik i de følgende år på hospitalerne i Århus (Kommunehospitalet, Fødselsanstalten og Amtssygehuset). Han blev specialist i gynækologi og i kirurgi i 1962.

I 1966 blev Linnet-Jepsen overkirurg ved Århus amtssygehus og forblev her til sin død. Hans arbejdsområde blev specielt gynækologi og endokrinologisk kirurgi.

I samarbejde med radiumstationen stod han indtil de allersidste år alene for den gynækologiske cancerkirurgi i Århus, og sammen med medicinsk afdeling III på

Århus amtssygehus forestod han behandlingen af patienter med lidelser i skjoldbruskkirtel og biskjoldbruskkirtel fra en stor del af Jylland.

Linnet-Jepsen var i det hele taget en udpræget samarbejds mand. Han fungerede bedst i samarbejde med andre, og det er karakteristisk, at de fleste af hans videnskabelige arbejder er produceret sammen med andre.

Han var en dygtig og meget omhyggelig kirurg; men han var først og fremmest en god læge, der forenede en meget betydelig klinisk viden med stor menneskelig og social forståelse, og han blev meget afholdt både blandt patienter og blandt sygeplejersker og læger. Han var meget flittig på afdelingen og påtog sig arbejdsbyrder ud over det rimelige. Han var en god underviser og var tit den, der assisterede de yngre læger til operationer og vejledede dem med at tilrettelægge deres uddannelse.

Linnet-Jepsens videnskabelige virksomhed lå på det kliniske område og interesserede ham levende. Han arbejdede grundigt og med stor selvkritik; det producerede kunne aldrig blive godt nok, og i samarbejdet med andre var han altid den, der holdt igen og spurgte: »Er det nu rigtigt nok? Er resultaterne holdbare?«

Hans guldmedaljeårarbejde fra 1949 rummer flere originale iagttagelser. Som klinisk assistent i begyndelsen af 50'erne arbejdede han med elektrolytundersøgelser i blod og urin i tilslutning til operation, og (sammen med Schönheyder og Heilskov) offentliggjorde han i 1955 undersøgelser over øget kaliumudskillelse i urinen hos normalpersoner under immobilisation.

I de følgende år under ansættelse på Blodbanken på Kommunehospitalet arbejdede han med undersøgelser over Gm(a) typens forekomst hos ubeslægtede danske individer med specielt henblik på børn ved fødslen og i det første leveår. Han gjorde den originale iagttagelse, at moder og barn ved fødslen altid har den samme Gm(a) type, idet Gm(a) faktoren passerer frit fra moder til barn. Barnets egen Gm(a) type manifesterer sig i løbet af det første leveår. Sammen med Kissmeyer-Nielsen og Thomsen Pedersen gav han i 1960 en oversigt over ætiologi, patogenese og differentialdiagnostik ved neonatal anæmi, og de meddelte det første danske tilfælde af transplacental blødning, hvor fosteret *in utero* bløder over i moderens kredsløb. Hans studier over serumtyper var på dette tidspunkt nye og originale og kunne have været fortsat; men Linnet-Jepsen foretrak klinikken fremfor laboratoriet.

Han har skrevet arbejder om behandling af urinvejsinfektioner (sammen med Kissmeyer-Nielsen og Stenderup). Han har i 1960 beskrevet 12 tilfælde af urethradivertikler hos kvinder, hvor han fremhæver, at denne lidelse er langt hyppigere end antaget.

Sammen med P. Franch, N. S. C. Heilskov, H. Høstrup og H. Søgaard har Linnet-Jepsen udført meget omhyggelige kliniske undersøgelser over drenge med ikke nedsteget testikel, som er en lidelse, der bekymrer mange forældre, og som har stor praktisk betydning, fordi disse drenge senere har nedsat fertilitet. Deres undersøgelser fastslog, at operativ behandling, ligegyldigt hvor tidligt den foretages, ikke bedrer fertiliteten.

Det var med stolthed og stor glæde, Linnet-Jepsen oplevede, at hans søn, Lars, først som scholarstipendiat og nu som kandidatstipendiat optog undersøgelser

over sædantistoffer i serum og infertilitet hos mænd, der var blevet opereret på Amtssygehuset.

Sammen med L. Mosekilde, P. Andersen, H. Høstrup, E. Grunnet og Schwartz Sørensen offentliggjorde han i 1973 en grundig analyse af 36 tilfælde af hyperparatyroidisme, der alle var opereret af ham selv. Arbejdet demonstrerer påny det frugtbare samarbejde, Linnet-Jepsen levede i og selv frugtbargjorde.

Dette fortsatte usvækket til det allersidste. Ved hans død foreligger et trykfærdigt manuskript om en retrospektiv undersøgelse af patienter med tyreotoksikose behandlet medicinsk og/eller kirurgisk på Århus amtssygehus (sammen med P. Charles, Kromann Hansen, Taagehøj-Jensen og Schwartz Sørensen).

Linnet-Jepsen var meget engageret i undervisning og havde haft en række universitetsansættelser. Han var klinisk assistent (undervisningsassistent) i kirurgi fra 1951-1954 og i patologisk anatomi fra 1957-1958. Han fungerede en periode som lektor i gynækologi på Fødselsanstalten og var lektor i kirurgi på Amtssygehuset fra 1967 til sin død. Han var medlem af det lægevidenskabelige studienævn fra 1971-1976 og dets formand i de sidste 3 år, og han var meget optaget af studiets tilrettelæggelse og af forbedringer i dets opbygning. Han var medlem af adskillige udvalg indenfor undervisningen og var en energisk formand for et udvalg til udformning af en ny studiestart; den blev etableret fra september 1979.

Ideen med denne nye studiestart var tidligt at bringe studenterne i kontakt med klinikken gennem en række kliniske symposier om »de store sygdomme« allerede under forprøven, således at de helt unge studenter straks kunne blive præsenteret for målet for de mange års studier af de teoretiske fag, patienten, det syge menneske, med belysning både af de kliniske og sociale problemer. Linnet-Jepsen forestod selv denne undervisning på fremragende vis.

Han var også formand i et grundigt og meget besværligt udvalgsarbejde om ændringer af 2den dels studiet igen med det formål at bringe studenterne tidligere i kontakt med klinikken og indføre medicinsk sociologi som et nyt fag i studiet. Arbejdet i dette udvalg blev afsluttet kort før Linnet-Jepsens død, uden at udvalget nåede til enighed. Stædig modstand fra flere faglærere og til sidst også fra studenterside forhindrede opnåelsen af et resultat, hvilket var ham en dyb personlig skuffelse.

Linnet-Jepsens engagement i studiet omfattede også lægernes postgraduate uddannelse. Videreuddannelse er en forudsætning for afkortning af grunduddannelsen. Linnet-Jepsen var formand for et udvalg under speciallægekommissionen vedrørende lægernes teoretiske videreuddannelse; det beskæftigede sig navnlig med stofoverførsel dvs. udveksling af stof (pensum) mellem det prægraduate studium og videreuddannelsen.

Linnet-Jepsen var nok den lærer ved det lægevidenskabelige fakultet, der var bedst orienteret om hele studiet, hvorfor også Aarhus Universitet ved hans død har lidt et tab, som bliver vanskeligt at erstatte.

Povl Holm-Nielsen